

**Ministerieel besluit houdende bescherming als monument van oorlogsmonument
te Geraardsbergen**

DE VLAAMSE MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010, 19 november 2010, 13 mei 2011, 10 juni 2011 en 9 september 2011;

Gelet op het ministerieel besluit van 27 september 2010 houdende vaststelling van een ontwerp van lijst van als monument te beschermen oorlogsmonument te Geraardsbergen;

Gelet op de behandeling van de uitgebrachte adviezen en ingediende bezwaren door Onroerend Erfgoed Oost-Vlaanderen op datum van 18 augustus 2011, zoals voorgelegd aan de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 6 oktober 2011,

BESLUIT:

Artikel 1. Wordt beschermd overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009:

Wegens de artistieke, historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Oorlogsmonument voor de gesneuvelde soldaten, de burgerlijke slachtoffers en de opgeëisten van WO I en de gesneuvelden en weerstanders van WO II van Geraardsbergen, met inbegrip van het oudere waterbassin met fontein uit 1894, gelegen te

Geraardsbergen (Geraardsbergen), Stationsplein z. nr. ;

bekend ten kadaster:

Geraardsbergen, 1ste afdeling, sectie A, perceelnummer zonder, deel van openbaar domein,

zoals afgebakend op bijgevoegd plan

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Artistieke waarde:

Monumentaal arduinen gedenkteken opgebouwd uit een hoge driehoekige basis, waarop een getrapte hoge stèle, waartegen een expressieve beeldengroep in brons is geplaatst. Het beeld bestaat uit een zittende, gedrapeerde vrouwenfiguur, die de vrede symboliseert. Tegen de rechterzijde van haar schoot leunt al zittend een stervende soldaat en aan haar linkerzijde een gesneuvelde opgeëiste. Aan beide kanten van het driehoekige arduinen voetstuk staat een brullende Belgische leeuw. Voor de beeldengroep ligt een fraaie, groot cirkelvormig waterbassin met in het midden een fontein.

Beeldengroep met sterk geladen symboliek en emotie, enerzijds van vaderlandslievendheid en heldenmoed en anderzijds van pijn en rouw.

Representatief voorbeeld voor het oeuvre van beeldhouwer Jules Vits uit Melle (gesigneerd). Jules Vits (1868-1935) werkte onder meer in het atelier van Aloïs De Beule. Tot aan de Eerste Wereldoorlog vervaardigde Jules Vits portretbustes, reliëfs en vooral hoogstaand religieus beeldhouwwerk. Later vervaardigde hij ook funeraire monumenten, portretten en elementen die konden ingepast worden bij woningbouw. Tijdens het interbellum realiseerde hij talrijke oorlogsgedenktekens in eigen land, zoals te Waarschoot, Wichelen, Zottegem, Aarsele, Overpelt en Achel, maar ook in Frankrijk. In zijn werk zitten zowel elementen uit de neogotiek, de art nouveau, de art deco en het monumentaal realisme.

Historische waarde:

Oorlogsmonument WO I ter herdenking van de gesneuvelden en de weggevoerden van de stad Geraardsbergen, feestelijk onthuld in 1922. Op de achterkant van het monument wordt een opsomming gegeven van de gesneuvelden, soldaten, burgerlijke slachtoffers en opgeëisten (1914-1918), en later toegevoegd de namen van de gesneuvelden en weerstanders (1940-1945). Een gedenkplaat werd speciaal toegevoegd voor de slachtoffers van het luchtbombardement van 22 mei 1944.

Het oorlogsmonument werd geïntegreerd bij een ouder waterbassin met fontein, dat in 1894 was gebouwd voor de watervoorziening van de brandweer bij eventuele brand in de benedenstad.

Sociaal-culturele waarde:

Als zijnde de materialisatie van het herdenken van een collectief trauma.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006, 5 juni 2009, 4 december 2009 en 10 juni 2011. (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009, 11 januari 2010 en 2 augustus 2011)

Brussel,

24 NOV. 2011

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS